

Mobbing an och vun Harcèlement sexuel diskutéieren. De Statsrot ass allerdéngs der Meinung, mir sollen dat net maachen, dat gesi mer jo elo dann an eisen Diskussionsounen an der Kommissioun.

Mir wäerten och ähnlech Bestëm-munge bei den Delegatiounen maa-chen, well mer effektiv mengen, dass den Délégué à l'égalité kéint aner Aufgaben iwwerhuelen. Ech mengen, dass dat eng Proposi-tioun ass, déi absolut richtig ass. Mir müssen am Betrib an de Kär erakommen.

Dann hu mer am Kader vun der ITM-Reform, wou mer d'Gesetz vun 1994 iwwert d'Sécurité et Santé au Travail ofänneren, eng Dispositioun iwwert de Mobbing dra geschriw-wen, sou wéi de BIT eis se virwerft, wou mer soen, de Mobbing ass verbueden, mä wou mer elo net re-pressiv virun Aarbechtsgerichter oder Penalgerichter virginn, mä wou mer dem Employeur d'Res-ponsabilitéit ginn; an ech mengen, dat ass d'Approche, déi mer hei gewielt hunn, mir soen: Den Em-ployeur ass responsabel, fir datt a sengem Betrib kee Mobbing ent-steet.

D'Madame Err huet 100%eg Recht wa se seet: De grouse Chef, dee weess et oft net. Et si ganz oft déi „petits chefs“ wou et guer net bis bei de grouse Chef kéint, mä de grouse Chef huet d'Obligatioun, fir a sengem Betrib esou eng Be-tribskultur ze hunn, dass op deen-ënneschten Niveaun dat net entsteet an dofir müssen am Betrib Strukturen entstoe fir dat ze maa-chen. An dofir hu mer dat 1994er Gesetz op deem Punkt komplet-téiert, an deem Sënn wéi ech e vir-dru virgelies hunn, wéi de BIT dat virgesinn huet. Ech weess zwar net, wéini dat ka gestëmmt ginn, mä dann hu mer eng Approche préventive, déi eppes ka maachen.

Elo soen ech awer och, dass ech net dergéint sinn, wa mer dat doten elo mol alles hunn. Mä wéi gesot, et ass och villes am Floss, eise Véierstufeprogramm si mer am-gang do ze realiséieren. Ech ver-schléisse mech dann och net, fir och nach zousätzlech eng repres-siv Mesure dranzemaachen, mä ech hätt fir d'éischt gär dat heiten, dass et eng komplett Approche ass. Nach eng kéier soen ech, dass mer fir d'éischt mol sollen den Employeur responsabiliséieren, ier dass mer effektiv nëmme repressiv do d'Leit unenee goe loossen.

Wou kann een eppes Repressives maachen? Mä am Kader vun deem Antidiskriminierungsgesetz wat mer jo deponéiert hunn, wou et drëm geet fir Diskriminierung geint eng Partie vu Leit ze verhën-neren. Wat fir eng Leit sinn dat? Dat sinn déi Eeler. Et sinn awer virun al-lem, wann ech u Mobbing denken, d'Fraen, d'Handicapéierter, d'Leit mat enger gewässer sexueller Orientéierung - dat ass schonn hei opgeworf ginn - respektiv Leit mat enger gewässer ethnischer Hier-kunft. Dat sinn déi Leit, déi an de Betriber risquéiere ganz direkt Mob-bingaffer ze ginn, an ech mengen, dass ee soll an deem Kader iwwert dat Repressiivt dann och schwät-zen.

Dee Projet de loi ass och depone-iert. Dee wäert dann och net méi kennen, mengen ech, vum Statsrot aviséiert ginn, ier dass des Cham-bererausgeet. Ech géif mech awer deene ganz éierlech gemengte Wierder vum Här Jaerling uschléis-sen, dass mer dat alles dann ze-summen nom 13. Juni awer kënne maachen.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- Merci, Här Minister. Domat wäre mer zum Of-schluss vun der Proposition de loi 4979 komm a mir kommen dann elo bei déi lescht Proposition de loi iwwert d'Prétraite, wou den Här Aly Jaerling eis dann elo de Rap-port mécht. Et sinn ageschriwwen déi Häre Paul-Henri Meyers an den Här Niki Bettendorf.

Une voix.- Den Här Betten-dorf kéint Der sträichen. Deen huet aner Obligatiounen.

M. le Président.- An der Rei. Da géif ech dem honorabelen Här Aly Jaerling d'Wuert ginn.

8. 5075 - Proposition de loi ayant pour objet de modifier la loi du 24 décembre 1990 sur la préretraite

Présentation

M. Aly Jaerling (ADR), au-teur.- Merci, Här President. Wat ass d'Akustik esou huel hei an deem idle Raum!

(Interruptions diverses)

Ech hunn awer virdru festgestallt, d'Regierung ass proportional grad-esou staark vertruede wéi d'Depu-téierten.

Här President, déi Proposition, déi ech hei virstelle wëllt, huet als Ob-jektiv am Gesetz iwwert d'Pré-retraite alle Leit d'Méiglechkeet ze ginn, fir no 20 Déngschtjoren an d'Prétraite ze goen, déi während där Zäit an enger bestëmmter Contrainte musse schaffen. D'Ge-setz vum 24. am Chrëschtmount 1990 erméiglecht de Salariéen d'Urecht op d'Prétraite fir Schichtaarbecht, déi 57 Joer al sinn an déi 20 Joer Schicht-déngscht gemaach hunn. De Lé-gislateur huet dës Mesure age-fouert well d'Schichtaarbecht mat enger Rei vu familljepoliteschen a gesondheetleche Contrainté ver-bonnen ass.

Esou Contrainté gëtt et awer net nëmme bei Salariéen, déi zwou oder dräi Schichte schaffe respek-tiv Nuetsschicht schaffen, et gëtt och aner Salariéen, déi ähnlech fa-milljepolitesch a gesondheetlech Contrainten erleide mussen, an dat sinn déi Salariéen, déi mat Schichtënnerbriechunge schaffe mussen a sech doduerch famillje-politesch och net esou organiséie-re kënne wéi aner Salariéen dat kënne maachen, wou awer och hir Gesondheet drënner leit, well se doduerch, datt se dem Patron heiansdo zu alle méiglechen Zäiten zur Verfügung stinn, keen normale Liewensofflaf hunn.

Dozou gehéieren zum Beispill déi Salariéen, déi am private Persou-nebustransport an och bei den Taxië jorelaang enger Amplitude vun zwielef an elo vun eelef Ston-nen ënnerworf sinn, déi awer nê-men aacht Stonne bezuelt kréien. Dozou gehéiere weider déi Leit, déi am Commerce a besonnesch an der Hotelsbranche schaffen, déi zweemol, heiansdo esouguer dräi-mol am Dag müssen untrieden, jee no der Aarbechtsorganisatioun, an och déi, déi nuets géint eng Auer ophalen a mueres schonn um zéng Auer müssen um Dill sinn. Oder déi, déi ënnert déi nei Aar-bechtszäitregulung a verschidde-ne Supermarchéë falen, wou se nach just zu Spëtzenzäiten agesat ginn.

Dat sinn all déi Salariéen, déi fir mech ënnert dës Proposition de loi falen an och misste kënne vun den Extrabestëmmunge vun der Pré-retraite profitéieren. Här President, vläicht ass dës Proposition de loi net explizit genuch gewiescht, do-fir hunn ech nach eemol mëndlech hei erkläert wat ech dann effektiv gemengt hunn. All Gesetzespropo-sitioun gëtt jo awer normalerweis der zoustänneger Chamberkom-missioung virgeluecht, déi se dann zurechtféilt an dann an engem Rapport bis an de leschten Detail explizéiert. Dat wär och mäi Wonsch bei dësem Gesetzesvir-schlag, datt dee kéint an der zoustänneger Kommissioun an déi Form bruecht ginn, wou e wier-kech esou explizit wier, datt och d'Regierung e verstéet.

Wat ech haut hei wëll ass, datt d'Id-di vun dësem Virschlag hei akzep-téiert gëtt an et dann deen normale

Wee geet. Ech bedauern, datt d'Regierung schonn am Virfeld re-commandéiert, menger Gesetzes-propositioun keng Suite ze ginn. Dofir wëll ech awer kuerz zu deen-Argumenter vun der Regierung Stellung huelen, well ech mer be-wosst sinn, datt hei deen een oder deen aneren oder vläicht souguer all d'Majoritéitspolitiker d'Argumen-ter vun der Regierung wäerten iw-erhuelen.

D'Regierung mengt, datt den Text vum Gesetzesvorschlag net explizit genuch ass an och Divergenze bestëngen tëschent dem Text an der Motivatioun. D'Regierung ba-séiert sech an hirer Interpretatioun vu mengem Text op déi dräi Stonne Schichtënnerbriechung a mengt, datt dës Proposition nëmme fir déi Coupures de service géif a Fro kommen, déi am Horesca-Gesetz vum 20. am Chrëschtmount 2002 festgeschriwwen sinn. Déi Interpre-tatioun ass awer net richtig! Net nëmmen am Horesca-Secteur gëtt et Schichtënnerbriechungen, mä och an anere Beräicher.

Et gëtt awer net nëmme Schichtën-nerbriechunge vun dräi respektiv véier Stonnen, mä e Secteur wou et permanent Schichtënnerbriechun-ge gëtt, esou datt eng Schicht të-schent aacht a bis eelef Stonne kann daueren. A wéi ech et schonn ugedeit hunn, ass dat besonnesch am private Personentransport, bei Taxi oder bei Bus. An och wann do während deenen eelef Stonne ge-fuer gëtt, gëtt et awer kee Frang weider, an dat ass de Problem.

Dofir schéngt et mer wichteg, datt deene Leit dann zumindest am Ka-der vun der Pensiounsberrech-tigung misst entgéintkomm ginn, well bis haut huet jo nach keen et fäerdeg bruecht, deene Leit anstänneg Schicht- an Aarbechts-konditiounen ze verschafen! Dofir hunn ech am Text vum Gesetzes-vorschlag selwer nëmmen drage-schriwwen, datt déi Salariéen, déi Schichtënnerbriechungen hunn, kënne vun den Extrae bei der Pré-retraite profitéieren.

An hiren Argumenter seet d'Regie-rung dann och nach, datt duerch de Fait, datt am Commentaire vun den Article géifen dräi respektiv véier Stonnen ernimmt ginn, de Lieser vum Text kéint iergeleet ginn, well am Droit commun och méi kleng Schichtënnerbriechunge méiglech wieren. Mä genau déi wëll ech mat dëser Proposition vi-séieren, och wa se net spezifesch opgezielt ginn. Den Artikel 13 vum Préretraitesgesetz vum 20. am Chrëschtmount leet jo zum Beispill fest, datt e Règlement grand-ducal kann d'Dispositiounen iwwert d'Nuetsschicht op aner Modeller vun Aarbechtszäitorganisatioun iw-erdroen. Dat sinn also net déi wierkech Ursachen, firwat datt d'Regierung mengt Proposition de loi net akzeptéiert.

D'Regierung schwätzt nämlech an hirer Argumentatioun méi explizit iwwert de faible taux vun eelere Sa-lariéen op eise Aarbechtsmaart. Si verstoppt sech wéi schonn esou oft hannert dem Rapport vun der OECD an deem ëmmer erëm Lët-zebuerg de béise Fanger gewise kritt a Besuch op säin niddrege Beschäftigungsalter. D'Regierung mengt, datt déi Leit, déi hei am Land schaffen, méi laang solle schaffen, fir datt net méi esou vill Leit brauchen aus dem Ausland importéiert ze ginn. Dat ass eng gelungen Interpretatioun, well och wann d'Leit hei am Land e bësse méi laang schaffen, huet dat awer kee risegen Impakt drop, datt mer awer nach Salariéë mussen hei an d'Land eranhuele mat deenen Aar-bechtsplazen, déi mer hei schafen.

D'Regierung fänkt ëmmer méi un an d'Richtung ze goen eis Prepen-siounsmodeller a Fro ze stellen, oder zumindest deenen, déi dës Modeller sozial wëllen op méi Sala-

riéen ausbauen, e schlecht Gewës-sen anzerieden an och ëmmer erëm ze ënnerstellen, d'Ofsêche-rung vun eise Rente wier a Fro ge-stallt wa mer esou géife weiderfue-ren. Si genéiert sech awer net, d'Reserven aus de Rentefongen ëmzeleede fir de Statsbudget ze sanéieren! Et kann awer net sinn, datt de faiblen Taux de participa-tion vun eisen eelere Leit um Aar-bechtsmaart d'Ursaach gëtt, fir datt verhënnert gëtt, datt mer eis Extramesuren am Beräich vun der Préretraite op weider Leit kënne ausbauen, déi iwwer 20 Joer ënner schwierigen Aarbechtsbedingun-gen hu misse schaffen.

Well wa mer déi Argumenter ak-zeptéieren, da maache mer hei am Land iwwerhaupt keng Sozialpolitik méi, well et gëtt ëmmer iergend-wou eng Plaz wou manner sozial Of-sécherung ass. Dofir géing ech d'Chamber bidden, der Regierung hir Recommendation, fir dësem Gesetzesprojet keng Suite ze ginn, net ze akzeptéieren an dëse Ge-setzesvorschlag an déi zoustänneg Chamberkommissioun weiderze-leeden, fir datt en dann an eng Form ka bruecht ginn, wou dann déi nächst Sozialregierung kann hi-ren Accord derzou ginn.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- Merci, Här Jaerling. An da géing ech d'Wuert ginn un den honorabelen Här Paul-Henri Meyers als éischten an een-zege Riedner hei eropzekommen an och seng Positioun zu dëser Proposition de loi virzedroen. Här Meyers, Dir hutt d'Wuert.

Discussion

M. Paul-Henri Meyers (CSV).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech mengen ech ka mech zu där Proposition de loi hei ganz kuerz faassen. Ech wëll nach fir d'éischt soen, dass, wann d'Chamber hei iwwert d'Prétraite diskutéiert, dat dobaussen net als e falscht Signal daerf opgefaasst ginn, wéi wann d'Chamber elo géif ufänken un deenen Acquisen erëmzebastelen, déi mer hunn.

(Interruptions diverses)

Dat ass ganz sécher net de Fall! Et ass och keen, deen eppes un der Préretraite, esou wéi se elo be-steet, wëllt ännere goen, well dat do kéint nämlech als e falscht Signal ugesi ginn, besonnesch well hei vun der Oppositioun op eemol dee Sujet opgegraff gëtt.

Wat elo d'Proposition vum Här Jaerling ugeet, huet d'Regierung an engem gutt fondéierten Avis drop higewisen, dass déi Proposi-tioun, op jidde Fall esou wéi se elo virläit, eng Rei Kontradiktiounen opweist, dass se net kloer ass. De Fait, dass den Här Jaerling hei ugefaangen huet a sengem Expo-sé elo nei Erklärungen ze ginn, ass jo awer de Bewäis, dass se net kloer ass an dass een net richtig weess, wat dann eigentlech der-mat gemengt ass. Well et sinn eng Rei Situatiounen, déi elo schonn duerch d'Gesetz ofgeséichert sinn, déi also net méi nach eng kéier hei brauchen an enger neier Proposi-tion de loi erabruecht ze ginn. Dass een an der Kommissioun driwwer diskutéiert, dat kann ee maachen, Här Jaerling, mä dat ännert awer näischt um Fait, dass d'Proposi-tioun, sou wéi se elo hei virläit, ei-gentlech, sou wéi d'Regierung et och feststellt, inutile wär.

Wann ee misst iwwert dee Beräich schwätzen, da misst een dat nat-ierlech och mat de Partenaires so-ciaux maachen an da misst een och gesinn, wéi dann nom Lëtze-buerger Aarbechtsmaart d'Situa-tioun wär, an ob et wierkech hei zu Lëtzebuerg eppes géif bréngen, wa mer déi Proposition de loi op déi Kategorie vu Leit, dat heescht déi, déi eng Ennerbriechung am Aarbechtsprozess hunn, wa mer se op déi géifen ausdehnen. D'Regie-rung ass géigendeleger Meinung a mir schléissen eis där Meinung och un.

M. le Président.- Merci, Här Paul-Henri Meyers. Ech géif dann dem Aarbechtsminister, dem Här François Biltgen, d'Wuert ginn.

M. François Biltgen, Mi-nistre du Travail et de l'Emploi.- Här President, Dir Dammen an Dir Hä-ren, ech kann och ganz kuerz heibäi sinn. Ech mengen, den Här Meyers huet nach eng kéier d'Ur-saachen hei widderholl, woufir d'Regierung net kann op dee Wee goen.

Ech wëll och drun erënneren, dass effektiv déi Proposition, Här Jaer-ling, gebuer ginn ass, wéi mer d'Horesca-Gesetz gemaach hunn. Et war jo esou, dass Dir zur Zweek-Siwentel-Fraktioun gehéiert hutt am ADR, déi fonnt huet, d'Gesetz géif net wäit genuch goen, während-deem eng Fënnel-Siwentel-Frak-tioun, wann ech mech gutt kann erënneren, der Meinung war, et géif ze wäit goen.

Dir hutt och deemools hei déi Pro-pos gemaach, weinst der Coupure wär dat auszubauen. Dir hutt elo nach eng kéier erkläert, dass Dir wëllt doriwwer erausgoen, all déi Leit, déi eng Coupure de service hunn. Do soen ech, dass dat mat allem gudde Wëllen, deen ee kéint hunn, net ze definéieren ass, well et sinn der onwahrscheinlech vill, déi eng Coupure de service hunn. Dat heescht, Dir kéint och dann di-rekt eng Propos maachen, fir d'Pré-retraite op 57 Joer ze generaliséie-ren. Iwwerall wou Horaire mobile ass, gëtt et Coupures de service. Also, et gëtt ganz schwierig fir dat doten ze kucken.

Ech huelen nach eng kéier och gä-ren zur Kenntnis, dass Dir déi Pro-position gemaach hutt an deem Kader, wou mer d'Horesca-Gesetz fixéiert hunn a wou Dir lech mat dem Problem ausernee gesat hutt vun deenen dräi respektiv gegeb-enfalls véier Stonnen, am Prinzip dräi Stonne Coupure, mä ech men-gen net, dass mer kënne iwwert deen dote Wee de Problem léisen. Dofir mengen ech och, bréngt dëst Gesetz keng Hëllef.

Dat gesot, soen ech, dass et falsch ass, Här Jaerling, ze behapten d'Regierung géif un d'Préretraite schnëppele goen. Dat mécht se net. Mä si féiert awer eng Debatt iwwert de Problem - an deen ass reell - vun den Travailleurs âgés. Ech weess, dass dat een Tabuthe-ma ass, mä et muss een driwwer schwätzen an ech loosse mech och net dovunner bëieren, dass all kéiers, wann ech driwwer schwät-zen, gesot gëtt: Hie wëllt d'Pré-retraite ofschafen. Ech wëll d'Pré-retraite net ofschafen. Mä déi Erwei-derung, déi Dir maacht, bréngt kee Sënn.

Ech soen lech merci!

M. le Président.- Merci, Här Minister Biltgen. Domat wiere mer um Schluss vun eiser Sitzung ukomm. Déi nächst Sitzung ass muer de Mëtten um hallwer dräi.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 18.47 heures)

Chamber TV

weist all

öffentlech Sëtzung

live an integral

mat enger

Rediffusioun

all Sëtzungsdag vun

19:00 Auer un